

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI KÖZLÖNY.

Megjelen hetenkint 3-szor: hétfőn s szombaton este és csütörtökön délelőtt. Kéziratok nem adódnak vissza.	Előfizetheti a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfejérvár, szt.-István-tér 1.	Felolós szerkesztő: BONITZ FERENC. Kiadótulajdonos: MILLER JOZSEF.	Előfizetési ár: Egész évre . . . 6 ft — kr. Félévre . . . 3 ft — kr. Negyedévre . . . 1 ft 50 kr. Egyes szám ára 5 kr.	A 30 helyre osztott oldal helyenkint 50 kr. Bélyegilleték külön 30 kr Nyitltér sorankint 50 kr. Többszöri hirdetéseknel engedmény
--	---	---	--	--

A természetes junktim.

Ha azok a törvények szentesítettnek, melyeket a két ház már megszavazott, a keresztény és izraelita hitűek összeházasodhatnak, gyermekeik vallása iránt jogérvényesen intézkedhetnek és a gyermekek különben nem-szerint követik a szülők hitvallását.

De ez nem kell sem az igaz katolikusként, sem az igaz izraelitának. Ezt mindenki tudja, és kétségtelen, más és nem ezek érdekében folyik a kormány egyházpolitikája. Más tojja és vezeti a szabadelvű pártot és miniszteriumot, és bárki legyen, annyi világos, hogy ez a más nem indul ki sem az ó-sem az új-testamentomból.

De ez nem kell sem az igaz katolikusként, sem az igaz izraelitának. A többiek pedig a kormány vívmányai ki nem elégíthetik még akkor sem, ha az izraelita vallásra való áttérhetés, a keresztelt gyermekek kiszolgáltatása a recepcióval szentesítették, mivel a többiek csak hitvallás nélkül, modern kifejezéssel a felekezeten kívüli állapot eléghető ki. Ez az, a mit kívánnak.

Az eddig megszavazott javaslatok szentesítése csak kézfogó a felekezeten kívüli állapot érvényesítésére. Anélkül ezen javaslatok meg nem állhatnak és most már vagy vissza, vagy pedig a felekezeten kívüli törvénybeiktatásáig kell mennie a törvényhozásnak.

Ez a természetes junktim, melyet a nemzetnek, a koronának, az egyháznak, legközelebb pedig a főrendiháznak figyelmébe ajánlok.

Aki egyet elfogad, kénytelen lesz elfogadni a többit is.

Aki a felekezeten kívüli állapotot, a vallástalanságot nem akarja, az egyiket sem fogadhatja el és ennél fogva eleget tesz, ha megbuktatja a még hátralevő javaslatokat, mert ezek nélkül a már megszavazottak sem fognak megállni.

Zichy Nándor gróf.

Keresztény politika.

(b. g.) Semmiesem mutatja jobban a csaknem két évtizedig tartó „liberális“ rendszernek káros voltát, mint a tanok, a tisztánlátásnak az a hiánya, mely politikai életünket ép úgy jellemzi, mint a társadalmat.

Az egyházpolitikai küzdelemben az országgyűlési pártok nem voltak s úgy látszik, most sincsenek tisztában sem egymással, sem önmagukkal; a képviselő és választók között feltétlenül szükséges összhang sok helyen csökkent, másutt egészen elenyészett, a társadalom pedig hitében és bizalmában megingatva foglalozik kérdésekkel és eszmékkel, melyek lidérenyomásként nehezdednek rá, melyek tisztázása a jelen viszonyok között nem remélhető. Innen a természetes óhaj és törekvés egy jobb, egy tökéletesebb rendszer után, mely a felizgatott kedélyeket lecsillapítsa s a kuszált viszonyok helyébe ismét nyugodt és békés világot teremtsen, melyen a rend és szabadság harmóniájában az országot érdeklő kérdések helyes mederben vezetessenek a megoldás felé.

Ezen törekvésnek egyik szüleménye az a mozgalom is, melynek rugója gyanánt a felekezeti szellemet szokás megjelölni. Tény, hogy a keresztény szellem a meg nem hamisított közvélemény által országszerte kezd megnyilatkozni s a politikai élet küzdő terén érvényesülni is óhaj.

Helyén valónak tartom itt előre jelezni, hogy Magyarországon senki sem, legkevésbé az igazi katolikus akar egyoldalú felekezeti politikát, mely a többi felekezetek elnyomását jelentené.

Am a mostani rendszernek érdek-közönség által egybekapcsolt tényezői tettetett félelemmel s baljóslatu arecal szólnak veszedelemről, melyek ezen ébredő mozgalom által hazát, trónt, békét, társadalmat, nemzeti követelményeket egyaránt halálos sebbel fognak sújtani. S tesszik ezt annak a rendszernek a védelmében, mely már igen sok rossznak s igen kevés jónak volt okozója s mely ezen nemzeti eszmék és követelmények iránt a legcsekélyebb jóindulatot sem tanúsított eddig-élé s halvány reményt sem nyújt ez iránt a jelen órában sem.

Feledik ezek a jó urak, hogy Magyarország ezeréves fennállásának alapja a kereszténység, a katolicizmus; már pedig

nem lehet az olyan veszélyes barátság, melyet ezer évnek dicsősége sem hajtja peccselt meg!

Nézzük azonban egy pillanatra az ő mesterségesen praeparált szemüvegükön keresztül a viszonyokat, s lássunk mi is oly feketén, mint ők. Tegyük fel tehát, hogy mind az a sok baj, miről énekük szól, tényleg valósulni fog a keresztény mozgalom következtében. Még ez esetben sincs joguk azt elítélni, mert önmagukat ítélik el. Mert e szomorú jóslatok, e vigasztalan kilátások mellett azt kérdezzük, hogy ki lenne az oka ezen okozatnak? S erre minden haborozás nélkül felelhetjük, hogy éppen az uralkodó rendszer, s ennek képviselője a kormány, mely minden conciliáns közeledést visszautasítva, erőszakos kezekkel hatolt az embereknek legkényesebb s legszentebb érzelmeik világába.

Megfeledkezett arról, hogy a gyakorlati politikusnak nemcsak a szuronyokkal, az erővel, hanem a psychológiával is számolnia kell. A helyett, hogy észszerű felosztással apró kavicsokat eresztett volna a távok sima tükrébe, egyszerre nagy tömeget dobál belé, s csodálkozik, hogy a dobálás után hullámok keletkeznek. Egy nagy lökést adott a társadalomnak, s csodálkozik, hogy az teljesen nyugodtan nem maradt. Pedig a fizika tanítja, hogy a hatás ellenhatást szül; az pedig régi dolog, hogy az anyagi világban érvényes szabályok igen gyakran a szellemi élet terén is érvényesülnek. Nem csoda hát, ha a mi társadalmi s politikai életünkben is ellenhatás támad a hatás ellenében, s *belegnek kellene mondanunk, ha nem így volna.*

Csak önmagokat vádolják tehát, midőn azt a rágalmat szórják a világba, hogy a katolikusok egy része (névén nevezve a gyermeket) veszedelemmel fenyegeti társadalmi életünket, s hogy az állam ellen izgat. Pedig hát se nem izgat, sem pedig az államot nem bántja, hanem *törvényes eszközökkel* a neki nem tetsző rendszer ellen küzd. Ez pedig meg van engedve minden államban, a hol a szabadságot tisztelik, mert hisz ennek lényege éppen a lét vagy több dolog közt való választásban rejlik. De minálunk a liberális rendszer, s kormány annyira beleélte magát a hatalmi érzésbe, hogy ez szenvedélylyé vált benne, s halált kiált mindenre, mi az ő kategorikus imperatívusa előtt térdet és fejet nem hajt.

Városi közügyeink.

A város anyagi és szellemi kulturájának fejlesztése kell, hogy szemünk előtt lebegjen, midőn költségvetésünket bíráló alá vesszük s azért nem helyeselhetjük a községi pótdadó nagymérvű leszállítását akkor, midőn számtalan szükségletünk van, melyek ha csak a lehetőség fennforog, méltán kívántatnak kiigazítását.

A községi pótdadó nagymérvű leszállítása arra vezetne, hogy azt néhány év múlva újból totemesen emelni kell.

Ezt nem azért mondjuk el, mintha anyagi helyzetünk oly kedvező lenne, hogy a szigorú takarékosságtól eltérhetnénk.

Közterheink mindenestre totemesek s így minden közcél megvalósításánál annak szükségessége jól megfontolandó s különösen az eszközök jól megválogatandók.

Vigyázzunk, hogy azon határt át ne lépjük, hol a közterheket a polgárok már nem jövedelmükből, hanem tőkájük megcsontításával fedezik. Ezen határig még a gyümölcsöző beruházások sem vihetők, mert semmiféle gyümölcsöző beruházás nem nyújt kárpótást az egyes polgárnak a tőle elvont tőkéért.

A mi a szervezeti szabályrendeletet illeti, erre kevés megjegyezni valónk van, minthogy annak javarésze törvényen alapszik, s nagyobb részben a javaslat átvette mostani szervezeti szabályrendeletünk intézkedéseit. Az új javaslatban a tisztviselők hatáskörének körülírása, vagyis a szolgálati pragmatika pontosabban történt s több tekintetben helyesebb alapon nyugszik.

A tanácsnál az előadói rendszer behozatala az eddigi jegyzőkönyvi rendszernél sokkal tökéletesebb s gyorsítani fogja a közigazgatás menetét.

A jegyzői hivatalnál eddig szervezett gyakornoki állás átalakítása az osztó igazság kívánalma volt, mert a törvényhatósági közigazgatásnál a jegyzői teendők nem oszthatók föl könnyebb és nehezebb ügyekre s így a gyakornok az aljegyzővel egyforma munkát végezvén, méltányos, hogy ideiglenes jellegű állásba állandósítsassék, annál is inkább, mivel az e nemű teendők huzamosabb gyakorlatot igényelnek s így a közügynek is

érdeke, hogy állásában állandósított tisztviselő által láttassanak el úgy, amint ez a vármegye központi közigazgatásánál történik.

Egyes tisztviselők előadói tiszte pregradu-sabbkörvonalazást igényelnek a javaslatban foglaltaknál. Így a rendőrfőkapitány teendőinek lelsorolása után taxative kitüntetőndő lett volna, hogy azok közül mely ügyekben lehet előadó, miután a kihágási ügyekben mint I. fokú hatóság járván el, az előadói tiszte nem teljesíthető. Az illetőségi, gyógydíj stb. ügyekben pedig hatáskörre csak véleményezésre szorítkozván, az előadói tiszte az aljegyzőkre lenne ruházandó, kik ez ügyekben eddig az érdemleges tárgyalások vezetői voltak.

A közigazgatási tanácsos mellé átvitt katonai nyilvántartó ügyekre szerintünk tágasabb lehetne, mivel a rendőrségnél a katonai nyilvántartáson kívül egyéb teendőket is végzett. Talán lehető volna a szállásmestri állás megszüntetése s azon teendőknél a katonai nyilvántartóra ruházása. Viszont nem tartjuk helyesnek az árvaszéki közgyám állásának megszüntetését, miután ezen állást a törvény rendelkezésére létesítette. E helyett az árvaszéki iktató- és kiadó állása inkább lenne megszüntethető oly formán, hogy teendői a közgyám, közigazgatási kiadó és iktató közt osztatván föl.

Szerencsés újításnak tartjuk a számvétség centralizációját is, mert ez az egyes munkacélok megfelelőbb beosztását teszi lehetővé.

Általában az egész javaslat beható tárgyalás és gondos kidolgozásra mutat, s egy-két pontot leszámítva, vita nélkül elfogadható.

A mi végezetül az örökös tengeri kigyót, a tisztí fizetéseket illeti, erre kevés megjegyezni valónk van.

Csupán egyre kívánjuk a törvényhatósági bizottság tagjainak figyelmét felhívni. A korpótlék rendszere ma már teljesen elavult intézmény, melyet az állam is sutba vetett. Helyesebb lenne rangfokozat s egyes rangfokozatokban, fizetési osztályok megállapítása. Némely hivatali foglalkozásnál, mint a számvétség, sok a gradáció s így a javaslat szerint a tisztviselő pótlékhoz soh'sem jutna, míg ismét több állásnak al-

sóbb emelkedési lépéseje nem lévén, ott a korpótlék könnyebben jutna érvényre, tehát nem arányos jellegű javadalmasz. A korpótlék ezenkívül nem valószínű meg a kiváló egyéni szakértelem, szorgalom, ügyesség külön jutalmazását s nem gyakorol a tisztviselőre serkentő hatást úgy, mint a fizetési osztályzatok.

Végül, hogy a tisztfizetések emelése szükséges-e, eltekintve az állam példájától, egy kitűnő államgazdasági író szavaira utalunk:

„A fizetések szűkmarku s az állásszerű megélhetést nehezítő vagy lehetetlenítő megszabásait a közérdek is tiltja, mert a múltányos fizetés fokozza a hivatalnok pontoságát, megbízhatóságát, munkásságát, munkakedvét, úgy, hogy kevesebb személyzetel is tökéletesebb a közigazgatás gépezete. Silány, méltánytalan díjazás nem kívánhat ellenértékül költséges előtanulmányokat, energikus megfeszített munkáldást.”

Figyelembe veendő különösen az alsóbb tisztviselői kar helyzete, melyet a javak árának emelkedése s a pénz értékének ezzel járó csökkenése létérdekeiben sörtett meg s így tovább gyámoltításra szorul. *Kálmán.*

Schwarz Gyula és a kath. egyetem.

(z) Schwarz Gyula úgy is érdekel bennünket, mint Székesfejérvár szülőtte és volt függetlenségi képviselője, úgy is, mint a kormányparti stréberek mintaképe, mondhatni típusa. Schwarz Gyula kariére-t akart csinálni és minthogy Magyarországon nem a tudomány, hanem a politika teszi ismeretsekké az embereket, hát politikáit kezdett és sikerült is neki földieki bizalmából függetlenségi programmal bejutni a képviselőházba. Évek multak és Schwarz Gyula egy szép reggel arra a tudatra ébred, hogy a függetlenségi program nem ér egy hajító fát sem, mert nem hoz semmit a konyhára. Fogta magát és átcsapott kormánypartinak és ez a frontváltás imo megtermelte gyümölcseit. Schwarz Gyula ma ny. r. tanára a budapesti egyetemnek.

De Schwarz Gyula képviselőnek is akart megmaradni s ezért közöl-lábbal tiltakozott a képviselőház elnökének azon tör-

TÁRCA.

Bordal.

Hej leányok, szép horvát leányok!
A világért nem nézek én rátok.
Inkább nézek kancsóm fenekére,
Hogy szemem is szikrázik beléje.

Egyszer voltam bolond életemben,
Mikor azt a hütelent szerettem.
Azóta nincs semmi boldogságom —
Csak ha kancsóm borral tele látom.

Mit néztek reám? Ugy sem veszem észre.
Nem kell sugár a kopár vidékre,
S kopár vidék az én szívem lelkem,
Nincs oly virág, mely rajt megteremjen.

Ha terem is, nem a szemsugártól,
Hanem terem illok jó borától. —
Azért nézek kancsóm fenekére,
Hogy szemem is szikrázik beléje!
Ilok. *Auer István.*

Áldassék a Te szent neved.

— Beszély. —

A „Fejérmegyei Napló“ számára írta: Sch. Lujza.

(Vége.)

A férj szemlesütve beszélt, nem vette észre, neje mily molhón lesi szavait, s tekintete mily merőn tapad arcára.

A leánya szemérmes pirulással tagadta az ifju látogatásait, de később nem látogatások voltak már, hiszen az ifju otthonát találta fel a leánykánál. Szerették egymást, szívből igazán, boldogok voltak, s éltek ön-

tudatlanul. De ha boldogságuk nagy volt, úgy szenvedésük határtalan, midőn eljött a tanév vége, s az ifjunak szülei kértőre haza kellett menni. Csak akkor ébredtek a borzasztó valóra, — el kellett válniok. Fájdalmas, kétségbeesett bucsuzás volt: Az ifju magával vitte a leánya szívét, becsületét...

Boldogtalan volt az ifju, boldogtalan a leány. A két hónapi szünet is csak elmúlt valahogy, az ifju rendkívül komoly s takarékos volt, összegyűjtött pénzt két izben küldte el a leánykának, hogy legalább szükségét ne szenvedjen. Augusztus utolsó napján, már repült a robogó vonaton a főváros felé.

Viszontlátta a sokat szenvedett arcocskát; alig ismert reá. Halálos ágyán fektött halványan, hervadtan, mint egy letört liliom. Az ifju egész valójában megrendülve állt ágya előtt. Térdre roskadt s úgy kért bocsánatot a haldoklótól. Atkozta önmagát, miért nem volt erősebb?! De hiába volt minden, a leánya érzé, hogy percei meg vannak számlálva. Kérte az ifjut, nyugodjon meg a jó Isten akaratában, hisz mit keresne ő a földön, — egy lehullott virág; — megvették, agyon taposnák! — Emelkedetebb hangon szólt: „Órizz meg emlékemet, s szeresd gyermekemet! Ha teheted, legalább évente egyszer nézd meg, hogyan fejlődik, hogyan viselik gondját. Ugy-e megteszed? Én majd imádkozni fogok a jó Istenhez, hogy áldjon meg téged egy szerető nemeslelkű nővel. Vigyázz gyermekemre!” Ezek voltak a haldokló utolsó szavai. Ott maradt az ifju, karján egy egészséges fiugyermekkel. Az öreg nő elvállalta ápolását rendes havidíjért. Az ifju bánatát könyveibe temető, tanult szorgalmasan. A gyermekek többször megláto-

gatta, s nem győzte bámulni gyors fejlődését, s az anyától öröklött gyönyörű buzávirágkók szemeket.

Mult az idő; gyorsan letűnt három év, az ifju végzett, hazament. Fájdalmasan bucsuzott el a gondosan ápolott sirtól, a gyermektől, ki egyedül boldogságát képezte. Az idő gyors kerekén ismét legördült egy év. Az ifju szülei kértőre megnősült. Az ég meghallgatta a halott utolsó kérését s megáldotta, az itthagított kedvest egy nemeslelkű szerető nővel. A ifju imádjá nejét, életét adni érte.

De most mégis boldogtalan, mert gyermekét is igazán szereti, s a halott utolsó kívánsága szent előtte.

Közleg az idő, midőn gyermekét fogadásához hívon meg kellene látogatni. Most annál is inkább, mivel az öreg nő hetek óta súlyos beteg, s nem tudja, ki visel gondot gyermekére.

Boldogtalan, mert nejét hazugsággal ámitani nem akarja. Mit szóljon neki: hova megy? Hazudjon? Így megvetné önmagát, nem lenne érdemes neje tisztá szerelmére. Kétségbeesett, mert nem tudja mitévő legyen? A férj elhallgatott.

— Miért esik kétségbe? Ha az a nő igazán nemes szívű, úgy az ifju bátran megmondhatja neki az igazat.

— Már megmondta.

— Meg? S mit felelt a nő? Sürgető az asszonyka.

— Nem tudom. Felelte csüggedten a férj.

— Oh én tudom! — kiáltott boldogan az asszonyka. Férjem gyermeke az onyém is, és boldog leszek, ha felnevelhetem!

vényalapuló insinuaiója ellen, hogy tanárrá történt kinovezése következtében mondjon le mandátumáról. Hallatlan követelés! O, Schwarcz Gyula, tudós lelked, és az inkarnátus kormányparti lemondjon? Denique a képviselőház összeférhetlenségi bizottsága elé került az ügy és a bizottság esütörtökön négy szavazattal egy ellenében Schwarcz Gyula képviselő mandátumát megszüntetnek nyilvánította. Vége tehát a mandátumnak, de vége a zurányi választók bizalmának is, mert a zurányiak most már hallani sem akarnak Schwarcz Gyuláról.

Városunk tudós szülöttje képviselői életének utolsó perciben igen érdekes nyilatkozatot tett, a mennyiben az összeférhetlenségi bizottság előtt kijelentette, hogy ő nem állami hivatalnok, mert a budapesti egyetem erefelig kath. jellegű. Értekes nyilatkozat ez a kormányparti korifeusnak elismert Schwarcz Gyula szájából, mert ez annak elismerése, hogy az állam jogtalanul eszelekedett, midőn nagyobbára kath. alapokból fentartott egyetemet teljesen államilag kezeli, annyira, hogy még hitelhagyott és antikatholikus tanárokat is alkalmaz Pázmány Péter egyetemében.

Vajjon mit szól Schwarcz vallomásaéhoz a liberális, egyházrabló kormány?

A felekezeti külsőség.

A képviselőház esütörtöki ülésén S á g h y Gyula hatásos beszédében kelt ki a kormány ellen, mely érthetetlen makacssággal ragaszkodik a felekezeti külsőséghez s az üres elv kedvéért kész belesodorni az országot a vallástalanságba, az erkölcsök súlyosodásába. Követeli a kath. autonómiának mielőbbi megteremtését.

H o r á n s z k y Nándor. ibis-redibiszi beszédében kijelenti, hogy a nemzeti párt a vallás szabad gyakorlatáról szóló javaslatot általánosságban elfogadja és határozati javaslatot nyújt be, mely a miniszterelnök határozati javaslatából a „változatlan” kihagyását kéri.

K ö r ö s i Sándor nagy pathosszal kijelenti, hogy a javaslatot en bloc et en masse elfogadja, míg,

P o l ó n y i Gézának nem tetszik a felekezeti külsőség. Szoboszlónak köpeny-

Ebben a pillanatban eszengetés hallatszott. Az asszonyka gyorsan felkel, átfonja karjaival férje nyakát s egy hosszu édes biztató csókot nyomva ajkára, — távozik. Látogatók érkeztek. Az asszonyka túl boldogan cseveg, elmondja, hogy holnap elutaznak mindketten, mert férjének egy távoli nő-rokona meghalt s árvt hagyott, egy 4 éves fiúskádnak. Ők holnap a gyermekért mennek, magukkal hozzák, felnevelik, tanítják s szeretni fogják nagyon. A gyermek őt „anyának” fogja szólítani, férjét pedig „apának.” Oh, milyen boldogság lesz!

A vendégek távoztával a férj letérdelt a nő előtt, nem tudott szólni, a meghatottságtól. Nem talált neje nagylelkűségéhez méltó köszönő szavakat. Csak egy bocsánatkérő s köszönő pillantást vetve neje arcára, kezeit csókokkal halmozta el.

A nő szelíden magához felemelte térdelő férjét s kérte, tételessen előkészületeket a holnap utazáshoz.

A férj távoztával a nő sietve ment a szobákban át a bold. szent Szűz képéhez hálát rebogni.

— Oh Szűz Anyám, a te hatalmad igen nagy! Kérlek, add áldásodat, hogy a gyermeket istenfelelemben nevelhessem fel, apja öröme és az én boldogságomra.

— Amen! — hangzik az asszony háta mögött.

Az asszonyka vissza néz és férjét pillantja meg, ki meghatottan letérdelve felesége mellé, boldogan feltekint a Madonna képéhez és felkiált:

Áldassék a te szent neved!

forogató képmutatója, illetőleg képviselője most is azon régi rögeszméjét fejezte ki, hogy t. i. a király lehessen más vallású is, no csak róm. katolikus.

F e n y o s s y Ferenc, E ö t v ö s Loránt br. kultuszminiszter és Borzevicsy Albert a javaslat változatlan elfogadását ajánlják.

Tegnap már erősen megcsappant érdeklődés mellett folytatták a vitát.

H e r m a n Ottó ismert petrolőr álláspontjáról dühöngve az egyház ellen, a nemzeti egyház megalkotását követelte, mely nélkül az ő becsos véleménye szerint autonómiáról szó sem lehet.

A vitát S z i l á g y i Dezső igazságügy-miniszter rekesztette be, a ki polemizálva az ellenzéki szónokokkal ismert rabuliztikájával azt igyekezett kinutálni, hogy a felekezeti külsőség épen nem állam- és társadalomveszélyes.

U g r o n Gábor röviden válaszolt mire a ház Wekerle határozati javaslatát, tehát a vallás szabad gyakorlatát a felekezeti külsőséggel együtt elfogadta.

A helybeli tanítók lakbérügye.

Az elemi iskolai tanítók még 1885. évben folyamodtak a városi törvényhatósági bizottsághoz lakásbérért, kérelmük azonban akkor a közgyűlés által figyelmebe nem vétetett. A körvényezést ismételték az 1892-ik évben s ekkor már szerencsésebbek voltak, amennyiben a város közönsége azoknak, kik 10 évnél kevesebb ideig működnek, a városban, 60 forintot, — azoknak pedig, kik 10 éven túl hivataloskodnak helyben, 120 ft lakbér illetményt szavazott meg. Azonban a belügyminiszter a törvényhatósági bizottságnak ezen határozatát nem hagyta jóvá azon megokolással, hogy ugyanazon rangu tanítókat egyenlő lakbér illeti meg és egyuttal felhívta a közgyűlést, mikép ilyen értelemben hozzon ez ügyben határozatot. Azóta majdnem két év telt el és a tanítók lakbérügye, a különböző kisebb bizottságok által letárgyalva a legközelebbi közgyűlés napirendjére fog kerülni a városi tanács azon javaslatával, hogy részükre 100 forint lakbér állapítsák meg. A legtöbb vidéki város, nevezetesen Komárom, Kőrömcébánya, Esztergom, Kassa, Kaposvár, Győr, Sopron, Pécs, Szombathely és még igen sok város az országban, ma már 600-800 forint alapfizetésen és minden 5 évben járandó 50-60 forint korpótlékon kívül 150-300 ft lakbér-illetményben, sőt néhol ezen felül még fa-illetményben is részesíti osztálytanítóit, addig nálunk a 2 évi ideiglenesség után 600 forint fizetésből áll a javadalmazásuk, lakbér-átalányuk egyáltalán nincsen semmi. Erősen hiszszük, hogy a törvényhatósági bizottság mindezeket mérlegelve, szokot jóakarattal és bölcsességével meg fogja találni az utat, hogy tanítóinknak ezen régi kérelme azok óhajja szerint annál is inkább megvalósíttassék, mivel ugyanezen célra az 1892. évi november havi közgyűlés a most javaslatba hozott összeget már egyszer megszavazta.

BELFÖLD

— **A válság.** A szegény Wekerle-kormány bajai napról-napra szaporodnak. Legujabban nagyon közd fájni a feje 1.) A Kossuth Ferenc választó jogától. Wekerle erre nézve úgy nyilatkozott: ha Kossuth Ferenc leteszi a hűségesküt, annyira kész menni a függetlenségi párt kedvéért, hogy nem állítat ellenjelöltet, ha Kossuth Ferenc valahol képviselőjelöltnek lép fel. Ez legálább is kisső furcsa világtításba helyezi Wekerlénok a függetlenségi párthoz való fűgő viszonyát, meg a 67-es alkotmány alapján álló magy. kir. miniszterelnök fogalmait a dinasztikus hűségről, meg a politi-

kai morálról. — 2-szor fáj az ezidő szerinti kormány feje a szász képviselőktől, a kik a közigazgatás államossítása miatt ki akarnak lépni a kormánypartból. — 3-szor botrányosan kényelmetlenül érzi magát F e s t e t i c h A n d o r gróf földmívelésügyi miniszter egyrészt a mezőgazdasági válság miatt, a melyen nem tud segíteni, mert erre képtelen, másrészt azért, mert felső-öri programbozódében határozottan a felekezeti külsőség ellen nyilatkozott ugyan, de azért tognap mégis megszavazta a felekezeti külsőséget. — Így néz ki a liberális, a szolidáris, a dinasztikus, a hazafias stb. kormány. Nöde a kormány csak a közvéleményt ámitgatja, önmagát nem ringatja csalódásban és titokban bár, de erősen készül a téli választásokra. Mink is készülünk. Legujabban az a képtelen hír is szállong, hogy Wekerle otthagyja a Tisza-frakciót, szakít Szilágyival és fuzióra lép Apponyi gróffal, kinek pártját Szilágyi tognap már is és találóan „tündő szabadelvű pártknak” nevezte.

— Katholikus kör Holícson.

Folyó hó 14-én Holics városában V a c u l i k Vince ügyvéd összehívta a város kath. polgárait értekezletre egy kath. kör megalakítása érdekében; a megjelent 110 polgár nagy lelkesedéssel s egyhangulag elfogadta a kidolgozott alapszabályokat és ideiglenes elnöknek V a c u l i k Vince ügyvédet, titkárnak pedig R e h á k Lászlót választotta meg.

— Az általános választási jog.

Felbuzdulva azon politikai sikereken, melyeket Belgiumban kivivtak a szocialisták, a magyarországi szociáldemokrata párt elhatározta, hogy országos mozgalmat indít az általános választási jog behozatala iránt. Jól tudva, hogy a magyarországi szocialisták ezidőszent még sokkal gyöngébbek, mintsem céljukat egyhamar elérhessék, mégis figyelemztetjük a kath. legényegyleteket, hogy a maguk körében mindent tegyenek a szociáldemokrata mozgalom meggátolására. Mi is óhajtjuk a jelenlegi választási rendszer alapos reformját, de az általános választási jog behozatalát ez idő szerint ezer és egy nyomós okból utópiának tartjuk.

— Két mandátum.

E ö t v ö s Loránt br. kultuszminiszter nem fogadja el a k ö r m e n d i jelöltséget; jól teszi, mert ezzel megovja magát a biztos bukástól. — Zurányon, Schwarcz Gyula volt kerületében már erősen készülnek az új választásra. A kormánypart itt vagy P u l s z k y Gusztáv kultuszminiszteri államtitkár, vagy E ö t v ö s Loránt bárót akarja felléptetni, míg ellenzéki részről alighanem S i m o n y i, az antiszemita „Westungarischer Grenzboten” szerkesztője fog fellépni.

— **Uj főispán.** A király, Sopron megye eddigi alispánját, Simon Ödönt, ezen megye főispánjává nevezte ki.

— **A zsidó recepció.** A képviselőház tognap kezdte tárgyalni másodszer a zsidók vallása recipiálásáról szóló javaslatot. P o n g r á c z Károly gróf és S á g h y Gyula a javaslat ellen, K o v á c s Albert pedig mellette beszéltek.

KÜLFÖLD.

— **Ausztria.** A lengyel klub legutóbbi ülésén lovg M a d e y s k i vallás- és közoktatásügyi miniszter új kongrua-javaslatot helyezett kilátásba, melyet a kormány október végén vagy november elején fog a képviselőházban előterjeszteni. Az általános választási jog kérdése mind erősebb hullámokat járta be Bécs utcáit és követelte az általános választási jog behozatalát. A munkások és a rendőrség hevesen összeütözköztek és ezen véres összeütözközés bonyomása alatt választotta a képviselőház tognapi ülésén Windischgratzt herceg miniszterelnök Pernerstorfer képviselőnek az általános választási

tási jogra vonatkozó felszólalására, hogy a szövetségi jog kiterjesztéséről még a folyó ülészekben törvényjavaslatot fog be-terjeszteni.

— **Belgium.** A hivatalos kimutatás szerint megválasztottak 77 katolikusot, 7 liberálist és 12 szocialistát. 56 berületeben ma éjtkéig meg a pótválasztásokat. Ezen 56 mandátumból, mint brüsszeli levelezőnk írja, legalább is 25 a katolikusoké, 12 a szocialistáké, 19 pedig a liberálisoké lesz. A katolikusok tehát erős többségben lesznek. A liberálisok sok helyütt kartellre léptek a szocialistákkal, de ez már nem változtat azon a tényen, hogy az új, igazán szabad-elyű, választó rendszer kimutatta, hogy a belga nép hallani sem akar a doktriner liberálisizmusról. A kath. többség minden igyekezetét a keresztény-szocialista munkáspárt megerősítésére fogja fordítani, hogy a szocialdemokratákkal ép úgy végezhessen, mint végzett a liberálisokkal.

— **Oroszország.** Szt.-Pétervárról az a megdöbbentő hír érkezik, hogy a cár Livadiából érkezett jelentések szerint haldozik, s hogy minden pillanatban várják a katasztrófát.

— **A koreai háborút** legközelebb valószínűleg a Yalu folyópartján fogják vívni a japánok és a kínaiak. A Londoni „Daily-News”-nak jelentik, hogy Kína hajlandó bizonyos feltételek mellett békealkudozásokba bocsátkozni. Hirosimából, Japán fővárosából jelentik, hogy a mikádó tegnapielőtt megnyitván az országgyűlés rendkívüli szesszióját úgy nyilatkozott, hogy a háborút Kína idézte elő és Japán most már nem fog nyugodni addig, míg célját el nem éri.

TÁVIRATOK.

A zsidó recepció.

Budapest, okt. 20. (Saját tudósítónk távirata) A képviselőház meglehetősen sűrű padok előtt folytatta a zsidó vallás recepciójáról szóló javaslatnak tegnapi megkezdett tárgyalását.

Ma csak ketten beszéltek: Papp Géza és Mozei Mór, mindketten természetesen a javastat mellett.

Donique a ház többsége a javaslatot nagy többséggel változatlanul elfogadta.

A gyermekek vallása.

Budapest, okt. 20. (Saját tudósítónktól.) A képviselőház ma a zsidó recepció második megszavazása után tüstént tárgyalás alá vette azon módosításokat, melyeket a főrendiház a gyermekek vallásáról szóló törvényjavaslaton tett.

Srétter Alfréd előadó elfogadásra ajánlotta a módosításokat, melyeket aztán a ház el is fogadott.

Interpellációk — elnapolás.

Budapest, okt. 20. (Saját tudósítónktól.) A képviselőház mai ülésének végén Hieronymi belügyminiszter válaszolt Pázmányi Dénesnek Széchenyi Károly grófnak a dőblingi elmeegógyító intézetbe történt vétele tárgyában tett interpellációjára. A miniszter kijelentette, hogy az ügy most, okt. 6-án nyert elintéztést a kir. tábla által, mely kimondta, hogy a felvétel az elmeegógyítóintézetbe egészen szabályszerűen történt, de a tértarannak a szállítást katonai erő alkalmazásával hajtván végre, túllépte hatáskörét s ezért megrovásban részesült.

Ezután Sima Ferencnek egy, a csongrádmezei horgosi jegyző sikkasztására vonatkozó interpellációjára választott a belügyminiszter, mire a képviselőház ülését november 1-ig elnapolta s ezzel az ülés véget ért.

A cár állapota.

London, okt. 20. (Éredeti távirat.) Szt.-Pétervárról ideérkezett jelentések szerint a cár az éjjeli Livadiában meghalt. Más jelentés szerint a cár nem halt meg, hanem állapota hirtelen olyan rosszá fordult, hogy minden percben várták halálát.

Előkészületek a kath. nagygyűlésre

A kath. nagygyűlés előre láthatólag november 18-án fog a polgári lövőde helyiségében megtartatni. Az előkészítő bizottság f. hó 19-iki kelettel a következő meghívót küldte szét a nagygyűlés választmányához:

Tisztelt Cim, mint a Székesfejérvárott tartandó katolikus nagygyűlés 200-as bizottságunk tagja **f. hó 28-án** d. e. 11 órakor a főgymnázium dísztermében tartandó **választmányi gyűlésre** tisztelettel meghívatik. Tárgy: **anagygyűlés programjának megállapítása.**

Ezzel kapcsolatban az előkészítő bizottság felhívja az egyházmegyei lelkeskedő papságot, hogy a nyár folyamán kibocsátott aláírási íveket, a bizottság jegyzőjéhez, **Peék Gyula** hitoktatóhoz, vagy lapunk szerkesztőségéhez **sürgősen** terjessze be.

Felkértem egyszersmind az egyházmegyei plebánosok, hogy mindezeket hivoiknek is adják tudomására, és buzdítsák őket, hogy a kath. nagygyűlésen minél számottevőbb megjelenjenek. Azután a kath. nagygyűlés iró d k j á t, mely lapunk szerkesztőségével lesz felállítva, a résztvevők számára előbb értesítsék. A szükséges számú belépő jegyek azután az illető plebánosoknak meg fognak küldetni kiosztás végett. Ugy szüntén azok is bejelentendők, a kik a tartandó banketten részt akarnak venni, vagy a kiknek szállásra lenne szükségük.

A f. hó 28-án tartandó választmányi gyűlésen fogja az előkészítő bizottság javaslatba hozni a **kath. nagygyűlés napját**, a **választandó elnököket** és a **szónokokat**, valamint a gyűlés lefolyásának programját és az ezzel egybekötött istentisztelet és díszfelvonulás módozatait, miért is kérotnak egy a helybeli, mint vidéki tagok, hogy a választmányi gyűlésen minél számottevőbb megjelenjen sziveskedjenek.

*

A székesfejérvári alesperesi kerület papsága f. hó 18-án Sárpentelén tartott öszüli gyűlésen elhatározta, hogy külön átirattal fogja felkeresni a kerületi espereseket, miszerint hassanak oda-saját kerületeikben, hogy a lelkeskedő papság a rendezőség munkáját lehetőleg megkönnyítse. Azért tehát a saját kerületeiben lakó intelligens elemet külön is buzdítsák a nagygyűlésen való részvételre s azokat, kik külön meghívóra tartanak számat, a rendező-bizottságnak jelentsék be; azok kivül felvilágosításért forduljanak egyenesen a „**Fejérmegyei Napló**” szerkesztőségéhez.

Téves azon nézet, hogy a kath. nagygyűlés már **későn**, vagy **alkalmatlan időben** lenne. Mert első sorban is kath. gyűlésekre a jövőben még nagyobb szükségünk lesz, mint volt eddig, másodsorban a jelen politikai viszonyok között épen a jelen pillanat az, midőn egy hatalmas kath. akció nem várt sikert fog biztosítani ügyünknek.

*

A rendező-bizottság egyszersmind gondoskodni fog arról, hogy a vasúthoz közel eső vidékek lakosságának a nagygyűlés napján külön vonatok álljanak rendelkezésre.

*

Az előkészítő bizottság ma délután 5 órakor Gromsperger István apátplebános és dr. Szabad József ügyvéd elnökei alatt újabb ülést tartott, melyen a 200-as bizottság végleges névsorának megál-

lapításával foglalkoztak és elhatározták, hogy a nagy bizottság tagjait jegyzőkönyvi kivont értesíték arról, hogy a bizottságba beválasztottak.

A nagybizottság összes tagjainak névsorát legközelebb közöljük.

Füvárosi levél.

Budapest, október 19.

Unalmas egyhangusággal siklanak át a napok a főváros felett. Nincs semmi különösebb momentum, mely pillanatra bár, extázisba hozná a fővárosi ember lélekölő izgalomhoz szokott idegzetét. Unott, monoton szürkeség borult politikai életünkre s e szintelenség, üresség karakterizálja a társadalmi életet is, melyet tapaszt, fásult nyugalmából ép úgy nem tud felvorni a zsurok konvencionális szellemessége, mint hiológus hangja, egy egy névtelen tragédiája s melynek végső felvonása egy halál után érdeklő, kórtól gyötört test tempa ütődése, zuhanása, mely alkatalan tömegő verődik össze az utca közvetén.

Egy picike porszem ez csak a végtelen tó sima nyugodt tükörén, a mely által előidézett rendkívül finom hullám-gyűrűsökök nem is láthatók s ha érnek is valakit, csak a legközelebb állókat: a féjérvet kesergő hitvest, az édes apját sirató árvát. . . .

É megrendítő tragédia e létben ismétlődött. Egy dúságdag építész emelte maga ellen a halálhozó fegyvert, mert nem bírta tovább viselni kínzó betegségeinek gyötrelmeit. S míg az utszéli koldus jóízűen költi el öszszekoldult estebédjét, a fényes berendezésű teremben eldördült a lövés s a golyó ütötte picinyke nyíláson felbuggyant a meleg, párázó vér. . . .

S esto íresen áll a színházban az egyik páholy, az ismerősök összesügnak s egy „szegény” sóhajjal átadják a boldogtalant az erlékezetnek. . . .

Apropo színház. Nem tehetem, hogy meg ne emlékezzek Thália egyik kiténéséről. A vidék legtehetségesebb anyaszínésznőjéről, Tarján Erzsébetről, annyival is inkább, mivel legközelebb Székesfejérvár közönségének is lesz alkalma művészi játékában gyönyörködni. Én legkitűnőbb szerepeiben Kispesten, az ujjonnan megnyitott állandó színházban láttam s mondhatom, hogy oly korrekt, precíz s művészi öntudattal kidolgozott alakítással, a minőt nyujtott, csak a nemzeti színház csapadán találkozhatni. Ki tudja, ha sorsa a nemzeti színház felő vezetői, most nem-e egy sorban emelegetik Priella Kornéliával, vagy a felejthetetlen emlékül Szatmárinéval.

Tarján Erzsébet Veszprémi Jenő színtársulatával legközelebb Székesfejérvárra érkezik, kiténő alakításaira felhívom szives figyelmeiket.

Ha már színházokról írok, egyuttal megemlékezhetem a Sándor-utcai színházról is, ha a karzati ingyenes publikum nagy gyönyörűségére a honatyák igyeksenek képet nyujtanarról, hogy hát milyen lesz a tervezett v i g s z i n h á z. Kőrösi Sándor bátya a házasság szabad gyakorlata mellett üti a nagy dob, Polonyi Géza meg zsidó pápát, meg királyt szeretőt a vallásszabadság szent nevében, Hermann Ottóknak pedig még zsidó pápa sem kell, hanem nemzeti egyház a melynek esetleg lehetne ő a feje, természetesen illő napi vagy évi rálázumért. A kormány által becses pésett mákonyos ital, ugy látszik megtette a kellő hatását minden párton egyaránt, csak Apponyi típreng, tünődik: vemhes? neu vemhes? fej vagy irás?

S konstátalom, hogy Szilágyi mai parlamenti-köklér mutatóványainak egyik legsikertelenebb mozzanata volt az, midőn előválasztó a „tündő szabadelyű pártot” élén Apponyi gróffal.

Valóban ez elnevezés teljesen találó, mert teljesen érthetetlen az, hogy akkor, midőn a párt a felekezeti-különiséget a leghatározottabban perhorreszkálja; ugyanakkor a leghatározottabban nem nyujt be határozati javaslatot a frjezet egyszerű kihagyására vonatkozólag, hanem indítványozza, hogy küldjék vissza a javaslatot a főrendiházhoz ne a „változatlan” szövegszorítással, hanem egy a hogy van s a főrendiház csinál-

jon vele a mit akar. Ha elfogadja változatlanul: jó, ha nem fogadja el, ugy is jó.

Ez igazán nem más mint tündő szabad-
elvű egyházpolitika.
A szabadvallásyagkorlatról szóló javaslat
különbén ma már keresztül ment s valószínű
hogy mire a soraim napvilágot látnak, akkora
a tisztelt és szeretett zsidóságot a képviselők
már ujra recipiálta.

Arnóti.

Városi és vidéki hírek.

— **Dr. Steiner Fülöp** megyéspüspök ma délután Budapestre utazott.

— **József főherceg családjáról.**

Holnap este nagy udvari fogadó estély lesz Budapesten a királyi várpalotában, melyen a jelenleg Gödöllőn időző Erzsébet királyné is jelen lesz. Az estélyen megjelenik József főherceg valamint neje Klótild főhercegnéasszony, leánya Mária Dorothea főhercegnéasszony és fia László főherceg. Eredetileg József főherceg veje, Turn-Taxis herceg is nejevel együtt Budapestre akart jönni az udvari estélyre, de ebben gátolva vannak. József Ágost főherceg sem fog az estélyen megjelenni, mert neje, Augustia főhercegnéasszony örvendetes családi események néz elébe. Ugyancsak József Ágost főhercegről írja egy pozsonyi lap: A minap a város lakosságának feltűnt egy pompás magyar fogat. A lovak szerszáma, a bakon ülő kocsis és inas ruhája mind a legszebb magyar izlést hirdette. És meglepetve látta mindenki, hogy a hintóban Augustia főhercegnéasszony ül, kinek ezt a fogatot férje, József Ágost főherceg adta meglepetésül.

— **A belvárosi gőz-, kád- és zuhany fürdő** építése mintegy 10-14 nap alatt be lesz fejezve. Valóban meglepő szépek a díszesen berendezett porcellán-kádfürdők, melyek a budapesti majolika gyár remekei. A kádfürdőknél van elegendő kádfürdő szobáról gondoskodva, amelyek rendes zárt folyosóval vannak ellátva. A gőzfürdő négy külön fürdőhelyiséggel bír: Az első a melegvíz medence helyiség, langyos zuhanyokkal, és a Kneipp-féle hideg víz beöntözésre van berendezve. A második a 25 fokos gőzkamra, lehűtő zuhanyokkal, a harmadik a dözsölő kamra 25 fokos gőzre ledözsölő fekhelyekkel, és langyos zuhanyokkal, a negyedik helyiség a zuhany-terem hideg víz medencével és a legújabb fajta ülő, oldal, hát zuhany, kápolna zuhany, felső alsó, és a többi fajta lehűtő készülékekkel ellátva. Előre is örömminket fejezzük ki, hogy a nagy közönség részére végre egy a mai kornak megfelelő fürdő fog rendelkezésre állani.

— **A városi közigazgatási bizottság** f. hó 18-án délelőtt ülést tartott Havranek polgármester elnöklése alatt. Az ülésen jelen voltak: Farkasdy Dezső, Dietrich Szilárd, Pálffy Károly, Tóth Arthur, Liszits István, Dieballa György, dr. Major Ferenc tiszti főorvos, Fittler Béla tiszti ügyész, Fesztetic Bannó gróf kir. tanfelügyelő és Reó István árvaszéki ülnök. Az ülés főbb tárgyai a következők: Lebényi Palkovits Ferenc panaszt emel egyrészt azért, mert a vasúti pályatest emelésé miatt udvarában gyülekező anyagot nem tarthat, másrészt pedig azért, mert a töltésről lefolyó víz házát rongálja. A bizottság az intézkedést a tanácsra bízta. Horváth Imre házépíthetőségi folyamodott, folyamodványa azonban másodsor is visszautasított. Majd dr. Major tiszti főorvos olvasta fel általunk már közölt havi jelentését a város közegészségügyéről. E jelentés után Dietrich Szilárd kért felvilá-

gosítást a differitisz legújabb felfedezett gyógyszeréről, a gyógyszerumról és sürgeti annak beszerzését. Dr. Major erre oda nyilatkozott, hogy egyelőre a dologban felvilágosítást nem nyújthat, mivel a gyógyszerum gyógyító arejét nem ismeri s arról még a szaklapok sem mondtak birálatot. Rajta lesz azonban, hogy a gyógyszerummal minél előbb megismerkedjék s azt a városnak megszerezze. Dietrich Szilárd ultra sürgeti a serum beszerzését s kijelenti, hogy ezen célra 100 frt felajánl. Havranek polgármester indítványozza, hogy az ülés feliratot intézzen a miniszterhez a serum beszerzése tárgyában. Indítványa helyesséssel találkozott. Fesztetic Bannó gróf tanfelügyelő jelenti Velinsky Ferenc tanítónak megválasztását városi tanítóvá. Az ülés a választást tudomásul vette és helybenhagyta. A tanfelügyelő további meglegedését fejezte ki a tankötelesek pontos összeírása felett s ezzel az ülés véget ért.

— **Adomány.** Vettük a következő sorokat: Nagyságos Kégl Györgyné a székesfejvári jótékony nőegylet jótévedője, ismételten kogoskodott egyletünk pénztárát 100 frttal gyarapítani, mely szivességeért fogadja az egylet részéről hálás köszönetemet. Székesfejvár, 1894. okt. 19. Reó Istvánné pénztáros.

— **Főispáni hírek.** Fiáth Miklós báró főispán ma este Budapestre vissza érkezik Székesfejvárra. — Sárák özy Anrél kőműromi főispán ma délután Komáromból városunkba érkezett.

— **Nagy botrányt okozott** csütörtökön Simor-utca 2. sz. lakó Knöpfelmacher és Zsigmond pálinkamérő. A dolog, mint tudósítónk jelenti, így történt: Csütörtökön este fél 7 óra tájban Dene Agoston és Nagy János helynelküli csavargók teljes részeg állapotban targoncán a rendőrség által a város házára bevitettek, mert ők részeg állapotuk következtében monni nem tudtak. Másnap a rendőrség által kihallgatván, mind ketten beismerték, hogy Knöpfelmacher Zsigmond Simor-utca 2. sz. alatti boltjában raggal pálinkát, majd bort ittak s annyira lerészegedtek, hogy nem tudják, miként jutottak az utcára s ki által tötettek oda ki a nagyközönség megbörtánkozására. A rendőri vizsgálat kiderítette továbbá, hogy a csavargókat Knöpfelmacher Zsigmond rendelkezésére a boltjából alkalmazottja dobta ki az utcára s hagyta ott fetengeni. A rendőrség erőlyösen járt el a dologban és Dene Agoston és Nagy Jánost az 1879. 40. t.-c. 84. §-ba ütköző közbetrány vétsége miatt 10-10 frt bírságra, Knöpfelmacher Zsigmond pedig az 1879. 40. t.-c. 85. §-ba ütköző közbetrány okozó lerészegítés által elkövetett kihágásért 15 frt pénzbírságra, behajthatlanóság esetében pedig a megfelelő olzárásra ítélte. Knöpfelmacher Zsigmondnak terhelő körülményül számítottá be a rendőrség azt is, hogy már ezen esetet megelőzőleg több oly eset fordult elő, hogy az illetében lerészegített egyénoket az utcára kidobatta. A csavargókat megnyugodtak az ítéletben, Knöpfelmacher ellenben úgy látszik, el akarja veszíteni az italmérsi engedélyt és felobbzezt.

— **A differitis elleni gyógyszerum.** Dr. Major Ferenc tiszti főorvos a f. hó 18-án tartott bizottsági ülésen tett ígértét pontosan teljesítette, a mennyiben még aznap délután Budapestre utazott s ott tegnap a gyermekkorházban tanulmányozta a differitis gyógyítására alkalmasnak vélt gyógyszerumot. Tanulmányozásának eredményéről lapunk legközelebbi számában bővebben fogunk megemlékezni.

— **Schiffler Antal emléke.** Bicskén csütörtökön, e hó 18-án délelőtt megható emlékünnepp folyt le. A vaáli tanítói járáskör Bicskén tartván ősi rendes közgyűlést, fél napot arra szentelt, hogy bold. Schiffler Antal volt bicskei főtanító emlékére gyászünneppet rendezett, melyen a tanítókon kívül számos meghívott vendég

vett részt. Az ünnep délelőtt 9 órakor gyászmisével kezdődött az egész tanító-testület és nagyszámú hívők jelenlétében. A gyászmisét Szarka Gyula bicskei plébános mondta. Mise után mindnyájan a bicskei temetőbe mentek a boldogult tanító sírjához. Ott Peszner József, a vaáli tanítói járáskör elnöke szép beszédben méltatta a tanítói pályán 46 éven keresztül működött Schiffler érdemeit, előadván, mit vesztett az elhunytban a hitközség, a társadalom és a tanítói kar. Együttal a tanítói járáskör nevében díszes koszorút helyezett a sírra. A temetőből a tanítók és vendégek a róm. kath. iskola-épület azon termébe vonultak, melyben a boldogult tanító 46 éven keresztül fáradozott s oktatta a község gyermekeit a jóra, szépre és nemesre. Itt Jakab Dániel bicskei tanító, a boldogultnak évek hossza során át kártársa, a boldogultnak a lendületes tollal megirt életrajzát olvasta fel méltatva őt, mint embert, polgárt és tanítót.

— **Választási ülések.** Fejérmegye törvényhatóságának jegyzői nyugdíj-és tisztinyugdíj-választmányai e hó 23-án a vármegyeházában üléseket tartanak.

— **Köszönetnyilvánítás.** A dunadonyi esperesi kerület rk. tanítóinak közgyűlésén főt. Posits Mihály plébános ur 2 frtot, nt. Horváth Imre segédlelkész ur 1 frtot kegyeskedtek adni az egyházmegyei rk. tanítók gyermekei részére felállítandó tápintézetre. Fogadják ezért a szives adakozók mélyen érzett hálás köszönetem nyilvánítását. D.-Adony, 1894. okt. 17-én. Bajzák István, kerületi pénztáros.

— **A ki szereti a tisztaságot.** Napjainkban általános a panasz, hogy a cselédeknek nagyon homályos fogalmaik vannak a tisztaságról. A Martonvásáron született Tokodi Erzsébet főnyesen megcáfolta e panaszt, mert annyira rajong a tisztaságról, hogy szappant lopott. Tokodi Erzsébet mint cseléd szolgált Budapesten Blau Józsefnél, s ott egy alkalommal bemászta a padlásra. Tíz darab szappant vitt magával. A budapesti törvényszék azonban nem a tisztaság iránt való dicséretes hajlamnak, hanem közönséges lopásnak minősítette Tokodi Erzsébet cselekedetét s ezért tegnapielőtt 8 napi olzárásra, valamint politikai jogainak egy évre való felüggesztésére ítélte.

— **Fejérmegye méhészete.** Kovács Antal országos méhészeti felügyelő érdekes statisztikát szerkesztett a magyarországi méhészetnek mult évi állapotáról. A statisztikának benünket közelebről érdeklő adataiból azon örvendetes tényt konstatáljuk, hogy Fejérmegye méhészete évről évre nagyobb mérvet ölt. A kimutatás szerint Fejérmegye méhészete 95 községében foglalkoztak a mult évben méhészettel, még pedig 1656 méhészcsoporttal, a mi, mázsáját 30 forinttal számítva, 661350 frt értékűt képvisel. Viasz nyeretett 603 kgr 603 frt értékben s így a méhtermékek értéke összesen 721650 frtot tett ki.

— **Kukorica tolvaj.** Farkas István Pallag Józsefnek szőlőjéből nagyobb mennyiségű csöves kukoricát lopott. A rendőrség letartóztatta a tolvajt és átadta a királyi ügyészségnek.

— **Vasárnapi munkássünet.** Ma napság ne csodálkozzunk azon, ha egyszerű emberek megértik a munkássünetet. hiszen legjobban a törvény örei teszik tul magukat a törvényen. Ott van Vaál erre egy gyönyörű példa. A katonai szemléket vasárnapra teszik, s nem is gondolnak arra a törvény hű emberei, hogy hit a harang nem szemlére, hanem misére hívja a volt katonákat, ha katolikusok. Nem kell ma már a vasárnap sem, de még az utasítás szabályai sem, a mely szerint — tudunkkal — a vasárnapot utázásra kell hagyni.

— **Lopott ajándék.** Ez nem egy értenedő, hogy először ajándékoztak, aztán loptak, hanem egy, hogy először loptak s a lopottat aztán

ajándékkal adták. De nem is adták, hanem csak adta, t. i. Csepecz Mária rácalmási lakos. Csepecz Mária ugyanis f. évi február havának egyik nem ugyan szép, de lopásra alkalmas napján belopódzott. Koler Ferenc nyitva hagyott szobájába. Ott magához vette Kollernak falon függő ezüst óráját s aztán elszaladt Szubota János fiához, Dömötörhöz, kinek az órát nyomban ajándékkal adta. De a turpisság kiderült s ma nemcsak Csepecz Mária, hanem a két Szubota isült a székesfejevári törvényszék előtt a vádlottak padján. Csepecz Mária meglepő nyíltsággal bevallotta, hogy az órát lopta, mire a törvényszék őt, tekintettel arra, hogy már két ízben büntetve volt, hat havi fogságra ítélte. Csepecz Mária nem felebbezett s így az ítélet jogerős. Szubota Dömötört a törvényszék tulajdon elleni kihágás miatt 2 napi elzárásra és 2 frt. pénzbüntetésre ítélte. De már ezen ítélet ellen felebbezett nemcsak Szubota Dömötör, hanem a kir. ügyész is.

— **A Dömötörnap országos vásár,** mely holnap nyílik meg és keddig tart az előjelekből ítélve, igen látogatottnak és élénkekné igérkezik. A kereskedők nagyobb számmal érkeznek a vásárra, mert azt remélik, hogy a kereslet most, mikor a gazdák már aratás és szüret után vannak s ennélfogva több pénzzel rendelkeznek, nagyobb lesz.

— **Nagy baleset** érte a budai uton lakó Strasser Armin kereskedőt. Strasser boltjának összes álványai ugyanis ma délben nem tudni mi okból összedültek s nagy kárt tettek az árukban.

— **Kutya rendelet.** A városi rendőrkapitány tapasztalván, hogy számos kutya védjegy nélkül szaladgál, azt a helyes intézkedést tette, hogy mindazon kutyák, melyek kraváti eszpadógy nélkül futkosnak, kiirtassanak, gazdáik pedig megbírságotlanassanak.

— **Elhalasztott végtárgyalások.** A székesfejevári törvényszék mára tüzte volt ki a loppással vádolt Ulbert József és a jogtalan elcsapással vádolt ifj. Kocsis József elleni végtárgyalásokat. Mint-hogy azonban mindkét ügyre néve újabb tanukra való hivatkozások történtek, a törvényszék a végtárgyalásokat elhalasztotta.

— **Razzia.** Tekintettel a holnap s holnapután megtartandó országos vásárra, a rendőrség az éjjel kettőzött erővel fogja megtartani s szokásos razzitát s így a városi s a vidékről betóduló közönség meg lesz óva a csavargó, munkakerülő, hajlóktalan emberektől, a kik nem ritkán a zsebmetszés és lopás mesteriségét szokták gyakorolni.

— **A gyermekek réme.** Rác Almasról írja nekünk tudósítónk, hogy ott és a környékbeli falvakban néhány nap óta járványzerűleg lépett fel a difteritisz. A szörnyű betegségnek eddig már több gyermek esett áldozatul.

— **Vesztett eb.** Marácz Mihály városi csész kutyája megvesztett s a Maroshegyen nem kevésebb, mint negyven kutyát és négy macskát mart meg. Az összes meg-mart állapot a vesztett ebbel együtt nyomban kiirtattak, hogy nagyobb baj ne keletkezzék.

Különfélék.

— **Katolikus egyetem.** Az esztergomi esperesi kerület papsága elhatározta, hogy megindítja a mozgalom egy kath. egyetem létesítésére. Esztergomban, mint nekünk onnan írják, nagyon komolyan foglalkoznak e tervvel, s ha az egyetem létesül, nincs kizárva az a lehetőség, hogy az új főiskolát Esztergomban fogják építeni. Jóllehet a legösszintébb örömmel fogadjuk e szép tervet, két megjegyzést nem hallgathatunk el. Az egyik az, hogy a mozgalom nem új,

mert hiszen már évekkel ezelőtt hagyományozott a boldogult Bonnaz Sándor esanádi püspök egy kath. egyetemre 100.000 frtot. A másik az, hogy Esztergom a fővárosához való közelsége miatt nem alkalmas az új egyetem székhelyül. Jobb volna talán Temesvár, Szeged, Nagyvárad, Kassa vagy Pécs. A mozgalom különben arra is terjed ki, hogy a budapesti egyetem kath. alapjai az új egyetem részére nyeressek meg. Ezt már föltétlenül helyeselnék. Kath. alapok csak kath. célra fordíthatók, a kormány pedig a radikal-liberalizmus melegágyává tette a kath. alapokból fontartott budapesti egyetemet. Ezt az állapotot meg kell szüntetni.

— **A „Dunántuli Hírlap” sajtópöre.** Olvasóink még visszaemlékeznek azon, a nyáron közölt hírinkre, mely szerint Wekerle Sándor ez időszori miniszterelnök sajtópört indított derék laptársunk, a Győrött megjelent „Dunántuli Hírlap” ellen, mert Barabás Albert, ezen lap szerkesztője megírta, hogy a kormány nem épen gavallér módon akarta rábíri Esterházy Pál herceget, hogy a haszontalan liberális egyházpolitikát megszavazza. Fittler Béla győri kir. ügyész a napokban terjesztette be a győri törvényszékhez a sajtópörre vonatkozó vádindítványt, melyben a Wekerle ur által inkriminált hírszerzőjét „hatóság ellen rágalmazás és becsületesítés” miatt kőri vád alá helyezni. Hogy a sajtóbíróság miképen fog dönteni, azt még nem tudjuk, de hogy a sajtópör országos szenzációt fog kelteni az bizonyos és hogy Wekerle még meg fogja bánni, hogy törvényt elé vitte a szennyesét, az még bizonyosabb, mert a végtárgyalás folyamán alighanem olyan leplezősok fognak történni, melyek miatt Wekerle alighanem el fogja magát egy kissé rostelni. A közvélemény a verdikt iránt tisztában van: A verdikt a kormányt fogja sújtani.

— **Egy kaszinó a párbaj ellen.** Az egri kaszinó, mely egyike a legöregebbeknek az egész országban, legutóbbi közgyűlésén állást foglalt a párbaj-mánia ellen. A derék kaszinó kimondta, hogy a budapesti körök erre vonatkozó feliratát pártolja, a társadalmi téren pedig a polgári becsületet a párbajtól függetlennek tekinti. Azért, mert a kaszinó valamelyik tagja párviadalt visszautasít, a visszautasítót a kaszinótagságra méltatlannak, vagy éppen becsületét veszítettnek nem tartja. Sőt a ki a kaszinó valamelyik tagját csak azért sérti meg, mert az a párviadalt visszautasítja: ezen sértetőt tagot a kaszinó kebeléből kizárja.

* **Egyházi szerek,** műhímezések, templomi és egyesületi zászlók, miseruhák keresztuti- és oltárképek, csillárok, fehérneműk, kegytárgyak, képek és könyvek beszerzésére ajánljuk Szűcs és Társa, a libornok-érsék és Magyarország hercegprimásának udvari szállítóit. Budapest, IV. Kossuth-Lajos-utca. Árjegyzékeiket kívánatra bérmentve küldik.

Irodalom és Művészet.

— **A Szent-István-Társulat** igazgatója 50 ezernél több megrendelési felhívást küldött szét dr. Weisz János gráci egyetemi tanár remek, 22 kötetes *Világtörténelmének* magyar kiadására. A Szent-István-Társulatot e mű kiadására nem anyagi haszon vágya indítja; de azért e nagy befektetést kívánó vállalatba bele nem foghat addig, míg anyai megrendelő nem jelentkezik, a mennyi nagyobb veszteség veszélyét elhárítja. Azért a nevezett igazgatóság nagyon kéri az érdeklődőket, sziveskedjenek megrendeléseiket minél előbb megtenni s a megrendelési felhívással szétküldött leveket, vagy levező lapokat hamarosan visszaküldeni. A műrát a társulat a lehető legcsekélyebbre

szabta. Mig ez eredeti, illusztrálatlan kiadás egyes köteteinek ára füzve 4 frt és fölfebb, kötve 5 frt és fölfebb, ép oly finom papíron és szép kiállításban, s ha a megrendelők lehetővé teszik, több szíz illusztrációval a teljesebb magyar kiadás bármelyik kötetét füzve 4 frt, díszes és erős félbörkötösben pedig 5 frtért adja. Évenként legalább 2–3 kötet fog megjelenni, az egy éven át megjelent kötetek egyszerre fognak majd a megrendelőknek megküldetni; azoknak, kik a pénzt előre be nem küldték, utánvétel mellett. A ki tiz megrendelőt gyűjt s egyszerre bejelent, egy teljes tiszteletpéldányt kap füzve s kötetenként 1 frtért kötvé. A megrendelések a Szent-István-Társulat igazgatóságához (Budapest, Királyi Pál-utca 13.) sz. intézendők.

— **A Kath. Szemle.** F. évi IV-ik (szopt. okt.) füzete a szokott változatos és tudományos tartalommal jelent meg. Kiemeljük különösen dr. Platz Bonifác „Vázlatok a földrajz és természetrajz köréből”, Füssy Tamás „Stuart Mária elítélte”, Velics László S. J. „Az egyházi művészetek tanulmányozásáról c. értekezéseit, Gyürky Odón verseit és Cyprián elbeszéléseit. A Kath. Szemlét a Szent-István-Társulat adja ki és dr. Mihályfy Akos c. r. tanár szerkeszti. Előfizetési ára egy évre 5 frt.

— **A „Herkó Páter”** kath. élelap folyó évi 42. száma rendkívül változatos tartalommal, igen sikerült képekkel és szöveggel jelent meg. Melegen ajánljuk a rövid fennállása dacára is már szokatlanul elterjedt élelapot olvasóink figyelmébe. A „Herkó Páter” előfizetési ára egy évre 4, félévre 2 frt. Szerkesztője Markos Gyula, a Kath. Örtök ismeretes költője, kinek címére az előfizetési pénzek küldendők. (Budapest, zsibárus-utca 7.)

— **Kakas Márton.** A Sipulusz által szerkesztett élelap 4-ik száma igen sikerült illusztrációkkal és szöveg tartalommal jelent meg. A „Kakas Márton” előfizetési ára egész évre 4 frt. A szerkesztőség címe: Budapest, Rökk-Szilárd-utca 4.

Szerkesztői üzenet.

F. J. urnak. Sorsjegyeit nem huzták ki.

Közgazdaság.

— **A mezőgazdasági válság,** melybe a kozmopolita liberális kormány rendszer sodorta a természettől is földműves államnak teremtetett Magyarországot a nemzeti és függetlenségi és 48-as pártot arra bírta, hogy a praktikus politika terére lépve földművelésügyünk siralmas állapotának szanálását vegyék fel programjaikba. A nemzeti párt esütörtökön tartott értekezletén 25 ös bizottságot küldött ki, melynek feladatává tette, hogy az ország közgazdasági helyzetéről egyáltalán, különösen pedig a mezőgazdasági válságról és az ezzel kapcsolatos társadalmi bajokról, valamint az orvoslás módzatairól és a pártnak erre vonatkozó működéséről a lehető legrövidebb idő alatt javaslatot terjesszen a párt elé. Ugyan e célból és tendenciából küldött ki a függetlenségi párt 9-es bizottságot. Habár a két pártnak a mezőgazdasági válság orvoslására vonatkozó konkrét határozatai még nincsenek, mégis örömmel üdvözöljük a mozgalmat, mely bizonyára országsszerte nagy pártolásra fog találni. Hanem hogy a mozgalom praktikus, üdvös eredményre vezessen, arra mindenképp meg kell törni a liberális rendszert, mely büszkén hivatkozik ugyan hazafias céljaira, hanem azért a nemzetet a legszorobban hazájához kötő ügyét a mezőgazdaságot mégis szántászándékosan elhanyagolja, mert jól tudja, hogy egy erős földműves osztály már természeténél fogva is konzervatív s ezért sirásója a liberalizmusnak.

— **A Déli Vasút államosítása,** mint egy berlini bürzelap írja, nagy nehé-

ségekre fog ütközni, mert a vasut részvényei ujabban német kezekbe mentek át, kik minden valószínűség szerint az államosítás ellen foglalnak állást. A ki így nyilatkozott, az nem más mint Rothschild báró, ki maga is fő részvényese a társaságnak, fő cinkosa a valutarendező Wekerlének és Magyarország iránti jóindulatát azzal mutatja ki, hogy hangulatot csinál a déli vasut államosítása ellen.

— **Igazán szabadelvű tettet** művelt Festetich Andor gróf földművelésügyi miniszter azzal, hogy a délvidéki földmívelők gazdasági egyesületének a falvakban működő 67 fiókja gyülekezési jogát felfüggesztette. Tette pedig ezt azért, mert az egyesület alapítói és tagjai egytől-egyig véletlenül ellenzékiek és cseppet sem rokonszenveznek a liberális kormánynyal. Persze Festetich gróf nem azért földművelésügyi miniszter, hogy előmozdítsa a földmívelő osztály érde-

keit, hanem azért, hogy reszortja terén 6. is istápolja a liberális bünszövetkezet érdekeit.

— **Gazdasági tudósítás.** Rác-Almáson, mint ottani levelezőnk nekünk írja a szüret véget ért. A gazdák várakozásukon fölül szüreteltek, mit főképpen a meleg szeptemberi esőknek lehet köszönni. A szüret nemcsak mennyiség hanem minőség tekintetében is kielégítő, mert az ujbórc minőségé igen jó. A z s z i g a b o n a - f é l é k már a földben vannak. A vetések nagyon szépen állnak, de az utóbbi hetekben történt nagy záporosok kárt is tettek bennök, amennyiben sok helyütt a termőföldet a maggal együtt a völgybe sodorták.

— **Lépfene.** A Igar község szarvasmarha állománya közt járványszerűleg fellépett lépfene megszűnt.

— **Fejérmegyei buza a budapesti gabonapiac.** A budapesti gabonapiacra eladatott okt. 17-én: 800 mm.; 80 k.

6'55 frt 300 mm. 70'8 k. 6'55 frt, 200 mm. 79 k. k. 6'55 frt; — Okt. 18-án: 200 mm. 82 k. 6'62¹/₂ frt, 100 mm. 79 k. 6'62¹/₂ frt, 100 mm. 79 k. 6'62¹/₂ frt, 1000 mm. 79'5 k. 660 frt, 800 69'5 k. 5'57¹/₂ frt, mind 3 óra. Okt. 19-én: 500 mm. 78'5 k. 6'55 frt, 700 mm. 69'5 k. 6'52¹/₂ frt, 3 óra.

— **Székesfejérvári piaci árak** 1894. október 20-án.

Gabona: buza 5'80—6'00; rozs 4'60, 4'70; árpa 6'10—6'30; zab 5'50—5'60; kukorica 5'80—6'00; csöves kukorica 2'90—3'00 frt. bab 8'30—8'40 frt métermázsánként.

Hízott sertés: könnyű 24—30; nehéz 31—32 kr. klgr. eleven súly szerint.

Borju: könnyű 28—29; nehéz 32—36 kr. klgr. eleven súly szerint.

— **Moóri piaci árak** október 20-án buza 5'60; rozs 4'40; árpa 5'70; zab 7'00; kukorica 6'60; bab (uj) 8'80; krumpli zsákja 80 kr., takarmánynak való 50 kr.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség boeses tudomására adni, miszerint a **gödöllői magyar királyi korona uradalom felügyelete alatt álló borászati szövetkezet** palack borainak **egyedüli** elárúsító lerakatát megkaptam és a szövetkezet igazgatósága által meghatározott és a palackokon feltüntetett következő árak mellett árusítom:

Fehér borok		7/10 L. Palackokban
Badacsonyi	1887. évi	—55 kr.
Neszemlyi	1889. évi	—55 "
Somlai	1887. évi	—65 "
Somlai rizling	1890. évi	—80 "
Rizling	1885. évi	—70 "
Muskotály	1886. évi	—80 "
Semillon	1886. évi	—80 "
Fehér burgundi		1.10 "
Erdélyi aszu		—90 kr. 35/10 literes pal.
Asztali kímérve		—40 kr. 1 liter
Vörös bor		
Visontai		7/10 lit. pal. 55 kr.

Ij. Tögl Gyula

fűszer-, anyag-, festék kereskedő
Sz.-Fejérvár, Városház-tér.

!!! A n. é. közönség becses figyelmébe !!!

Halottak napjára

a tartósságuknál fogva általánosan kedvelt

CAP-VIRÁGKOSZORUK

a legizlésebb kikötéssel, jutányos áron kaphatók:

SCHLEICHER JÓZSEF

élővirág kereskedésében Sz.-Fejérvár, Nádor-utca.

Ugyanott az élővirágkoszorukra megrendelések már most elfogadtatnak.

Coax (Pirszén)

I-ső rendű minőségben kapható métermázsánként

1 frt 80 krért

Bernstein és Káldor cég

tüzifa-, kőszén- és pirszen-raktárában

a vasuti indóház mellett.

Kívánatra a szállítás egyformán töltve — zsákokban is eszközölhetők.

Megrendelések elfogadtatnak az irodában *palotai ut* 74. sz. Telephon

51. szám. Weisz Géza ur tizletében városház-tér, Günsberg Krisztina

k. a. dohánytözsdejében Kossuth-utca.

ÖZV. RIESZ B.-NÉ

dohány- és szivartözsdeje

SZÉKESFEJÉRVÁR, NÁDOR-UTCA

(a cistoreiták házában átellenében.)

Nagy választék

JÁTÉKSZEREK és SÉTABOTOKBÓL.

Levélpapírok, irodaszerek,
ügyvédi nyomtatványok raktára

COGNAC és CSEMEGEBOROK.

LEVÉL- és OKMÁNYBÉLYEG,
váltó és hírlapeladás.

A LEGFINOMABB SZAPPAN és ILATTSZERKERESKEDÉS.

Pipák, szopókák, pénz- és szivartárcák elárúsítása.

A legjobb minőségű szivarka-
hüvelyek gyűjteménye.

Izlése és finom tárgyak, a legolcsóbb árak!!

HIRTLING PÁL

KOCSIGYÁRTÓ

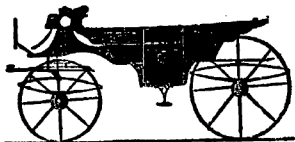

SZÉKESFEJÉRVÁR, TOLNAI-UTCZA 10.

A n. é. közönség szives figyelmébe ajánlom ujonnan berendezett raktáramat.

Készíték:

mindennemű hintókat,
minden
a kocsigyártás szakmájához való részeket,
úgyisintén tűszoltó szerkocsikat.

Javítások
a leggyorsabban és jutányos árért
eszközölköztetnek.

HASZNÁLT KOCSIK
ujakért becseréltetnek.

A budapesti keresk. muzeumban állandó kiállítást tartok.

HEKSCHER JÓZSEF bankár és váltóiroda tulajdonoshoz Hamburgban.

Főnyeremény 500,000 márká, esetleg

Szerencse hirdetemény

A nyereményekért készességet vállal az állam

Meghívó ama NYERÉS-ESÉLYEINEK (Chance-ök) részvételére, melyet a HAMBURG állam által részösztött nagy

PÉNZ-LOTTO biztosított nagy

nyújt és a melyen

10 millió és 868-900 márkát okvetlen nyerni kell.

Ezen előnyös PÉNZ-LOTTO nyereményei lávon tervezés-
rileg csak 110,000 sorsjegy, a következők:

A legnagyobb nyeremény esetleg 500,000 márká.

Prémia 300,000 márká	46 nyeremény á 5000 márká
1 nyeremény á 200,000 márká	106 nyeremény á 8000 márká
1 nyeremény á 100,000 márká	206 nyeremény á 2000 márká
1 nyeremény á 75,000 márká	782 nyeremény á 1000 márká
2 nyeremény á 70,000 márká	1380 nyeremény á 400 márká
1 nyeremény á 65,000 márká	20 nyeremény á 300 márká
1 nyeremény á 60,000 márká	180 nyer. á 200, 150 márká
1 nyeremény á 55,000 márká	88945 nyeremény á 150 márká
1 nyeremény á 50,000 márká	6994 nyer. á 131, 100, 98 márká
1 nyeremény á 40,000 márká	6848 nyer. á 69, 48, 30 márká
3 nyeremény á 20,000 márká	
21 nyeremény á 10,000 márká	

Egészebe 55,400 nyereményű néhány hónap letelehe alatt 7-szeri felosztás mellett biztosan történnik.

Az 1-6-os oszt., főnyeremény 50,000 márká, a 2-ik oszt. 65,000 márká, a 3-ik oszt. 60,000 márká, a 4-ik oszt. 55,000 márká, a 5-ik oszt. 70,000 márká, a 6-ik oszt. 75,000 márká, a 7-ik oszt. 200,000 márká, és a 300,000 márkás melléknyereményűvel, esetleg 500,000 márkára emelkedhetnek

Az 1-6-os hivatalosan megállapított sorsszűrésért egy egész eredeti sorsjegy csak 3,50 kr. egy fél eredeti sorsjegy csak 1,75 kr. egy negyed eredeti sorsjegy csak 90 kr.

A megjelölt sorházra után a részvevők mindazigye minden felsezítés nélkül azonnal megkapja a hivatásos huzási listát.

Az állam kisével ellátott sorsolási tervezet, mely a befutóktól és a nyeremények elosztásáról a 7-ik osztályban felvilágosítást nyújt, **Kivánatra ingyen küldöm meg és pedig előre.**

A nyeremények kihzétése és szétküldése az érdekeltek részére köyvellen általam eszközölhetik pontosan és a legszigorubb titoktartás mellett.

Megrendeléseket postánálvagyval vagy levél után kérem.

Közölvén a huzások ideje, a megrendelésekkel azonnal bizalomteljesen forduljanak, legkésőbb

1894. október 31-ig

Vasúti új menetrend!

Ervényes 1894. évi szept. hó 16-ától

Székesfehérvárról Budapest felé:

Reggel 4 ó. 24 p. személyvonat indul

Budapestre érkezik 6 ó. 29 p.

Reggel 6 ó. 15 p. vegyesvonat indul

Budapestre érkezik 8 ó. 16 p.

Délelőtt 8 ó. 49 p. gyorsvonat indul

Budapestre érkezik 10 ó. 9 p.

Délután 2 ó. 35 p. vegyesvonat indul

Budapestre érkezik 4 ó. 31 p.

Este 6 ó. 8 p. személyvonat indul

Budapestre érkezik 8 ó. 12 p. este.

Budapestről Székesfehérvár felé:

Reggel 7 ó. 5 p. személyvonat indul

Székesfehérvárra érkezik 9 ó. 16 p.

Délbe 2 ó. 25 p. indul vegyesvonat.

Székesfehérvárra érkezik 4 ó. 27 p.

Délután 5 ó. 25 p. vegyesvonat indul

Székesfehérvárra érkezik 7 ó. 39 p.

Este 7 ó. 45 p. a gyorsvonat indul

Székesfehérvárra érkezik 9 ó. 10 p.

Este 9 óra 25 perczkor indul

Székesfehérvárra érkezik 11 ó. 33 p. éj.

Kelenföldről Győr felé reggel 8 ó. 40 p.

Kelenföldről Pécs felé reggel 8 ó. 30 p.